

koji su se javili prilikom prvih izbora za nacionalne savete 2010. godine. Između ostalog, uvedena je upravno-sudska zaštita protiv svih akata koje nadležno ministarstvo donese u primeni zakona, a Republička izborna komisija je postala vrhovni organ za sprovođenje izbora za nacionalne savete.

3.6.1. Izbori za nacionalne savete.

Krajem oktobra održani su drugi po redu izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina. Na neposrednim izborima pripadnici nacionalnih manjina izabrali su članove 17 saveta (albanskog, aškalij-skog, bošnjačkog, bugarskog, bunjevačkog, vlaškog, grčkog, egipatskog, mađarskog, nemačkog, romskog, rumunskog, rusinskog, slovačkog, slovenačkog, ukrajinskog i češkog nacionalnog saveta), dok su članovi makedonskog, crnogorskog i hrvatskog nacionalnog saveta izabrani na elektronskoj skupštini. Izbori su protekli bez većih nepravilnosti. Međutim, zabeleženo je nekoliko incidenata u opštini Tutin zbog čega su na tri biračka mesta ponovljeni izbori za članove Nacionalnog saveta bošnjačke nacionalne manjine. Izbori su ponovljeni i na jednom biračkom mestu u opštini Bujanovac.

Prema podacima iz izveštaja o sprovedenim izborima za nacionalne savete koji je usvojila Republička izborna komisija glasalo je 171.799 od ukupno 456.444 upisanih birača, odnosno 37,63 odsto upisanih.

Mala izlaznost ukazuje na to da pripadnici nacionalnih manjina nisu u nacionalnim savetima, u prethodne četiri godine, prepoznali svoje predstavnike. Međutim ne može se reći da je to jedini razlog. Generalno, većina građana ne zna šta su nacionalni saveti i koja su njihova ovlašćenja. Takođe, ako se izuzme sam dan izbora kada su izveštavali o toku izbornog procesa, izbori za nacionalne savete, odnosno izborna kampanja, nisu bili tema koju su mediji sa nacionalnom pokrivenošću adekvatno ispratili. Treba podsetiti da član 39 Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina ističe da postoji dužnost da u sredstvima javnog informisanja bude ispraćen tok izbornih aktivnosti. Kada su u pitanju mediji na manjinskim jezicima uočene su brojne nepravilnosti, među kojima i učešće novinara i urednika u predizbornoj kampanji.

3.6.2. Problemi u primeni Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Pošto je ovaj zakon već pet godina na snazi moguće je analizirati teškoće u njegovoj primeni i glavne nedostatke zakonskih rešenja. Bitan nedostatak je neusklađenost ovog zakona sa drugim zakonima, nedovoljna preciznost pojedinih zakonskih odredaba, kao i potpuno izostajanje regulisanja određenih pitanja (npr. preciziranje kriterijuma za proglašavanje ustanova kulture za ustanove od posebnog značaja za očuvanje identiteta nacionalne manjine). Istovremeno je vidljivo i da nije bilo dovoljno političke volje da se primeni zakon, što je najlakše videti na lokalnom nivou jer je često primena zakona zavisila od spremnosti političke partije/partija čiji se predstavnici nalaze na čelu opština ili gradova. Odgovornost snosi i država, odnosno ministarstva u čijim je nadležnostima bilo pitanje manjinskih prava koja se uglavnom držala pasivno prema ovim pitanjima.